

Aan Burgemeester en wethouders van Den Haag, AWB/bezwaar,
Postbus 12600
2500 DJ Den Haag

Epse, 31 oktober 2017

Betreft: bezwaarschrift WOB besluit

Uw kenmerk en datum: Wob\2017-157, 27 september 2017

Geachte College,

Bij deze maak ik bezwaar tegen uw beslissing inzake mijn WOB verzoek d.d. 10 juli 2017, uw kenmerk Wob\2017-157, gedateerd 27 september 2017 (zie bijlage). Het Wob verzoek betreft het onderzoek dat de gemeente Den Haag in 2016 heeft laten uitvoeren naar de bezoekersaantallen en economische impact van 16 gezichtsbepalende evenementen. Hieronder volgen mij bezwaren tegen de door u gehanteerde argumenten, namelijk:

- Beroep op artikel 10, 1c van de Wob
- Beroep op artikel 10, 2g van de Wob
- Argument van een onbetrouwbare overheid

'ARTIKEL 10, 1C VERTROUWELIJKE INFORMATIE' IS NIET VAN TOEPASSING

Volgens uw toelichting op de afwijzing zijn bezoekersaantallen 'concurrentiegevoelige gegevens'. In uw motivatie tot afwijzing schrijft u:

'Sponsors stemmen namelijk hun bijdrage aan de evenementen af aan de te verwachten bezoekersaantallen waarbij men veelal uitgaat van een bepaalde bijdrage per bezoeker'.

Of sponsors dit zo doen, is twijfelachtig. Afgezien daarvan, is dit argument van concurrentiegevoeligheid, volgens mij niet houdbaar.

In de Wob wordt een inderdaad een uitzondering gemaakt voor bedrijfsgevoelige gegevens. Artikel 10, 1c van de Wob stelt:

Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit: (...) bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;

Het Wob artikel betreft dus over bedrijfsgegevens die vertrouwelijk verstrekt zijn door bedrijven, lees: evenementorganisatoren. In dit geval zijn de meest relevante gegevens over bezoekersaantallen echter niet verstrekt door de organisatoren. Het gaat namelijk om een meting van bezoekersaantallen van de grootschalige evenementen, uitgevoerd met behulp van telefoniegegevens. De meting is verricht in opdracht van de gemeente Den Haag. Hiervoor is informatie of medewerking van de organisatoren niet nodig geweest. In bezoekersaantallen in de rapportage die eventueel wel verstrekt zijn door organisatoren ben ik niet geïnteresseerd.

Kortom, het Wob artikel 10.1c is in ieder geval niet van toepassing op de relevante bezoekersaantallen die uit het onderzoek naar voren komen.

De Haagse evenementen die onderzocht zijn, communiceren bovendien veelal zelf het aantal bezoekers, zo blijkt uit hun websites en nieuwsberichten (zie voetnoot).ⁱ Daaruit kan afgeleid worden dat deze informatie op zich niet concurrentiegevoelig is, immers, welk bedrijf communiceert zelf zijn concurrentiegevoelige informatie?

Het valt daarom ook te betwisten dat alle organisatoren verzocht hebben om geheimhouding van dit onderzoek.

‘WOB ART. 10.2G ONEVENREDIGE BENADELING’ IS NIET VAN TOEPASSING

Ook zou er volgens de gemeente sprake zijn van ‘onevenredige benadeling’ van de betreffende organisatoren (WOB art. 10.2g). Het zou namelijk, aldus de gemeente, wel eens kunnen leiden tot een politieke discussie.

Bovendien zal de openbaarmaking van de informatie over de economische spin off zeer waarschijnlijk leiden tot speculatie bij organisatoren en sponsors over de mogelijke toekomstige inzet van gemeentelijke subsidies voor de onderzochte evenementen.

Het is een goede zaak als beleidsonderzoek ook werkelijk invloed heeft op het beleid en subsidies. Als informatie leidt tot ‘speculatie’, oftewel discussie over subsidies, is dat eerder een argument vóór publicatie dan ertegen.

De afgelopen jaren zijn er overigens meer dan 120 rapporten gepubliceerd over de impact van evenementen in Nederland, met daarin meestal gegevens over bezoekersaantallen. ⁱⁱ Als er sprake zou zijn van benadeling, hadden de opdrachtgevers, hoofdzakelijk gemeenten en provincies, ook publicatie moeten verhinderen.

Ook in Den Haag zijn er eerder onderzoeken gedaan, bijvoorbeeld tijdens de Volvo Ocean Race en het WK Beachvolley. Dit heeft nooit geleid tot protesten over concurrentievervalsing en evenmin heeft de gemeente Den Haag, als opdrachtgever, publicatie van deze studies tegengehouden.

U schrijft vervolgens in uw afwijzingsbrief:

Door de openbaarmaking van de individuele onderzoeksresultaten zouden evenementen met minder hoge bezoekersaantallen ten onrechte als minder geslaagd kunnen worden beschouwd. Ook dit heeft onevenredig nadelige gevolgen voor de organisatoren van de evenementen.

Om bovengenoemde redenen hebben de organisatoren enkel onder de voorwaarde van vertrouwelijkheid aan de totstandkoming van het rapport meegewerkt. Wij hebben deze vertrouwelijkheid toegezegd.

Er kan vanuit gegaan worden dat de cijfers over bezoekersaantallen zoals die in het onderzoek genoemd worden, aanzienlijk lager liggen dan de gegevens die de organisatoren zelf communiceren. Dit blijkt al uit de bovenstaande formulering (‘minder hoge bezoekersaantallen’), maar het blijkt eveneens uit de gegevens die de gemeente wel verstrekt heeft. Volgens de brief van u aan de Haagse gemeenteraad dd 30 juni 2017 (RIS 297384) trokken de Haagse evenementen in 2016 ca. 920.000 bezoekers. Dit getal is volgens de brief gebaseerd op het betreffende onderzoek.

Volgens de communicatie van de organisatoren zelf was het totaal aantal bezoekers van zes evenementen in 2017 alleen al meer dan 1,3 mln (zie voetnoot 1). Hieruit blijkt dat de aantallen

die de organisatoren communiceren aanzienlijk hoger liggen, dan uit het onderzoek naar voren komt.

De gemeente schrijft dus dat als de (gemeten) cijfers over de evenementen worden gepubliceerd, dat deze evenementen dan wellicht als 'minder geslaagd' worden beschouwd. Bedoeld wordt blijkbaar: minder geslaagd dan uit hun eigen opgaven blijkt. Dit is hooguit een probleem voor de evenementen, en zeker geen maatschappelijk belang, integendeel.

Hoe merkwaardig uw argument is wordt misschien duidelijker uit een vergelijking met de auto-industrie. Stel dat autofabrikanten jarenlang beweerd hebben dat een bepaald type auto 1 op 20 rijdt. Vervolgens doet de overheid een test, en daaruit blijkt dat deze auto maar 1 op 10 rijdt. Hoe zouden we het vinden als de overheid dan zou zeggen: 'we publiceren de resultaten van deze test (nota bene betaald door de belastingbetaler) niet. De fabrikanten vinden het niet leuk als we dit publiceren. Want de consument kiest op basis van deze, weliswaar bewust onjuiste, gegevens. De consument weet dan dat deze auto's minder zuinig zijn dan de fabrikant beweert. Deze modellen worden vervolgens als minder geslaagd gezien en dus krijgt deze fabrikant een concurrentienadeel.'

Betrouwbare cijfers zijn niet alleen van belang voor sponsors, maar ook voor burgers. Evenementen kosten de burger indirect geld, aan beveiliging, subsidies etc. Burgers en politici hebben het recht om te weten hoe populair verschillende evenementen in zijn stad zijn. Zeker als die gegevens bij de overheid bekend zijn. En nogmaals: als deze cijfers van invloed zijn op de politieke discussie rond de subsidieverstrekking, zoals de gemeente zelf aangeeft, dan is het toch juist van belang dat ze gepubliceerd worden?

Kortom: het is onjuist om te spreken van een concurrentienadeel bij publicatie. Als er al sprake zou zijn van een concurrentie-effect, wat te betwijfelen is, dan is de huidige situatie, gebaseerd op een maatschappelijk ongewenst concurrentievoordeel. Een overheid kan niet een mogelijk concurrentievoordeel, dat op onjuiste, in feite bedrieglijke, communicatie berust, actief in standhouden, met als argument dat het opheffen van deze bedrieglijke communicatie tot een concurrentienadeel zou leiden.

Of anders geformuleerd: de gemeente Den Haag laadt de schijn op zich dat zij het belang van organisatoren, die te hoge bezoekersaantallen communiceren, zwaarder laat wegen dan het algemeen belang van betrouwbare cijfers.

In 2007 werd dit algemeen belang in Den Haag en andere steden trouwens al onderschreven. In dat jaar ondertekende Stichting Den Haag Marketing en Events (vrijwel volledig gesubsidieerd door de gemeente) een convenant, waarin onder andere gesteld wordt:

- *dat het weergeven van bezoekersaantallen bij evenementen voor de bedrijfsvoering en beleidsvorming ten aanzien van die evenementen van groot belang is;*
- *dat zowel de evenementenbranche, de bij deze branche betrokken bedrijven als de overheid gebaat zijn bij een goede weergave van die bezoekersaantallen;*

(Convenant Event Audit, te vinden op: http://www.open-onderzoek.org/tiki-download_file.php?fileId=131)

Dit convenant werd ondertekend door 11 organisaties, waaronder vertegenwoordigers van de vijf grote steden Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Eindhoven en Den Haag. De ondertekenaars van het convenant beloofden plechtig dat zij de betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid van dergelijke cijfers gaan stimuleren. Uw beslissing valt niet te rijmen met deze toezegging.

'BETROUWBAARHEID OVERHEID' DIENT TOT EEN ANDERE AFWEGING TE LEIDEN

Tenslotte geeft u aan dat u toezeggingen heeft gedaan aan Haagse evenementorganisatoren omtrent het niet publiceren van dit onderzoek. Publicatie zou deze afspraak doorkruisen en daarmee zou Den Haag zich als overheid onbetrouwbaar opstellen.

Dit lijkt mij geen valide argument, omdat een ad hoc toezegging van een overheid niet het overtreden van een wettelijk voorschrift kan legitimeren. Als dit argument geaccepteerd wordt, en afspraken met derden zouden prevaleren boven wettelijke verplichtingen, dan zou een wet in no time een dode letter zijn. Het enige dat een overheid zou hoeven te doen is immers een toezegging aan een derde partij om een wet buiten werking te stellen. Dit zou enorme uitholling van de rechtstaat betekenen. De schade aan betrouwbaarheid van de overheid door een dergelijk het handelen van die overheid is dan vele malen groter, groter dan als er een toezegging niet nagekomen wordt.

Kortom: deze toezegging had niet gedaan mogen worden, omdat zij haaks staat op wettelijke verplichtingen van de gemeente als overheidsinstelling. Het terugkomen op deze toezegging is een kleinere aanslag op de betrouwbaarheid van de gemeente als overheidsinstelling, dan het handhaven van de toezegging en daarmee het overtreden van de wet, in dit geval de Wob, als overheid.

Hoogachtend,

Dr. E.R. Oldenboom
Directeur MeerWaarde Community Building, Sport & Economie

E egbert.oldenboom@gmail.com
T 06 55558757
W www.meerwaarde.com, www.open-onderzoek.nl

ⁱ Bezoekersaantallen 2017 volgens opgave organisatoren:

Evenement	Aantal	Bron
City Pier City loop	150.000	http://www.nncpcloopdenhaag.nl/toeschouwers/
Life I Live Festival	200.000	http://denhaagfm.nl/2017/04/27/200-000-bezoekers-op-the-life-i-live/
Vlaggetjesdag	250.000	https://www.nu.nl/binnenland/4775895/250000-bezoekers-vlaggetjesdag-scheveningen.html
Parkpop	200.000	https://www.omroepwest.nl/nieuws/3455527/Parkpop-trekt-minder-bezoekers-maar-nog-altijd-200-000
Intocht Sinterklaas	180.000	https://www.omroepwest.nl/nieuws/3282792/Recordaantal-bezoekers-bij-intocht-Sinterklaas-in-Den-Haag
Vuurwerk Festival Scheveningen	340.000	https://www.omroepwest.nl/nieuws/3506346/Spanje-wint-weer-Vuurwerkfestival-Scheveningen-340-000-bezoekers

ⁱⁱ Zie www.open-onderzoek.nl